

Promo-LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Constatăările monitorizării civice

Procedura legislativă

August 2023-Iulie 2024

Aspecte metodologice

01

Perioada monitorizării

1 august 2023- 31 iulie 2024

02

Obiectul monitorizării

Respectarea transparenței și procedurilor legislative

03

Instrumente de colectare a datelor

Observarea directă, solicitări de acces la informații

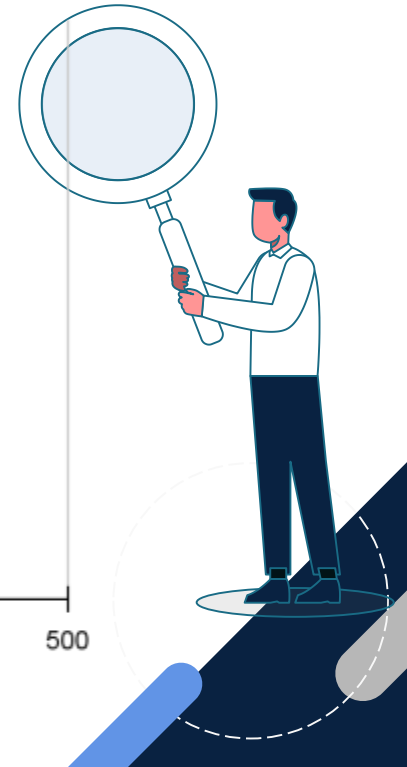
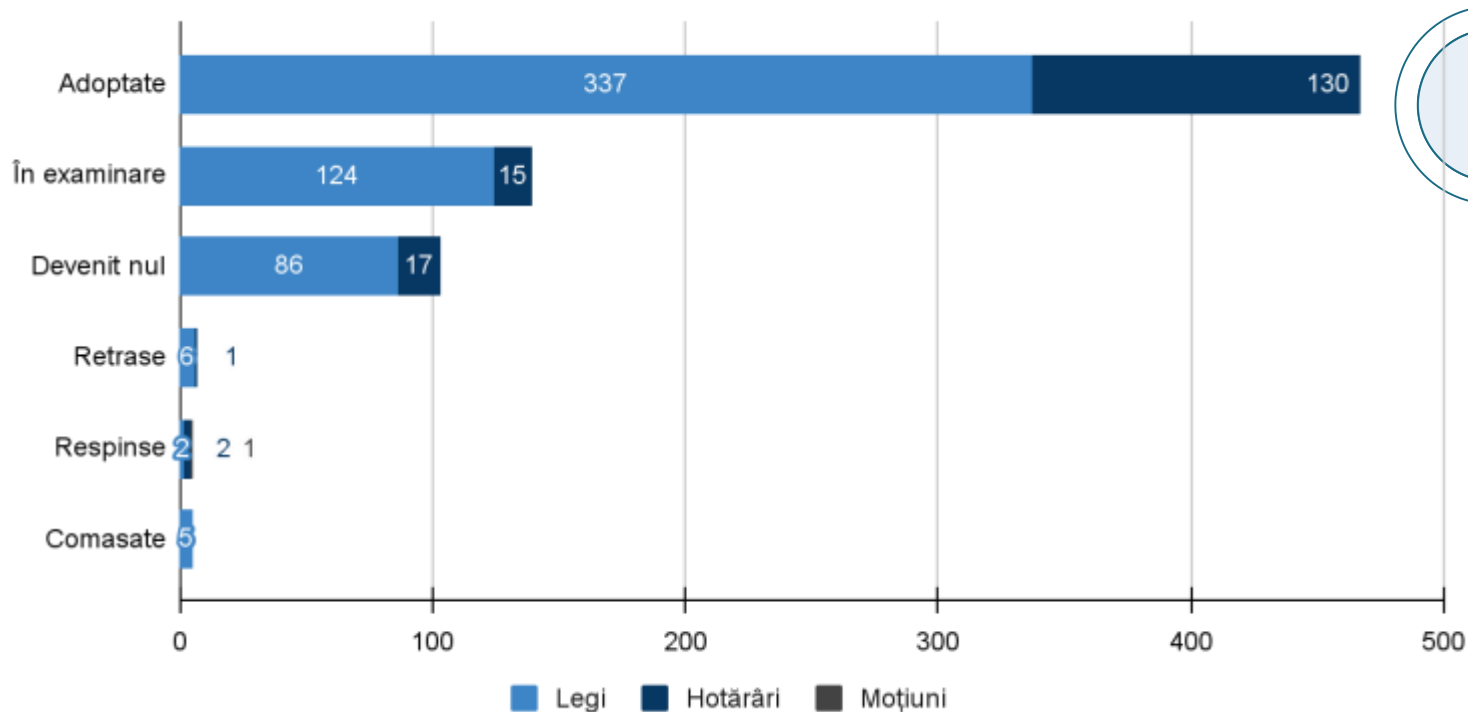
04

Volumul observării

726 proiecte de acte normative, 36 ședințe plenare

Proiectele de acte normative la sfârșitul lunii iulie 2024

Planificarea și realizarea priorităților legislative

Programul legislativ

Până în iulie 2024- realizat **48%**
din cele planificate pentru
sesiunea de primăvară, sau **16%**
din totalul proiectelor

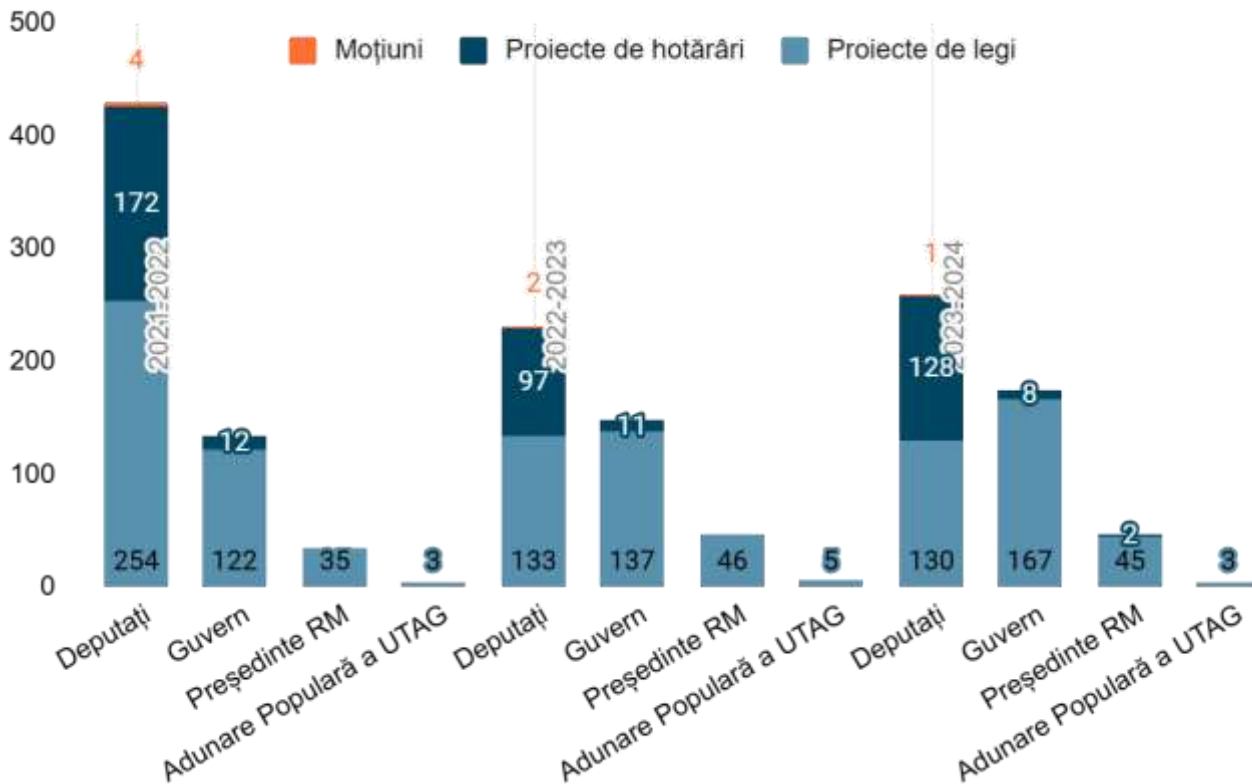
Armonizarea legislației

51 proiecte de lege (**9,1%** din
toate proiectele de legi) au avut
acest scop, în creștere cu **3%**
față de perioada precedentă

Autorii inițiativelor legislative

Consultarea publică efectuată de Parlament

16%

90 proiecte de lege consultate

În plus alte 4 concepte sau proiecte de legi neînregistrate au fost consultate

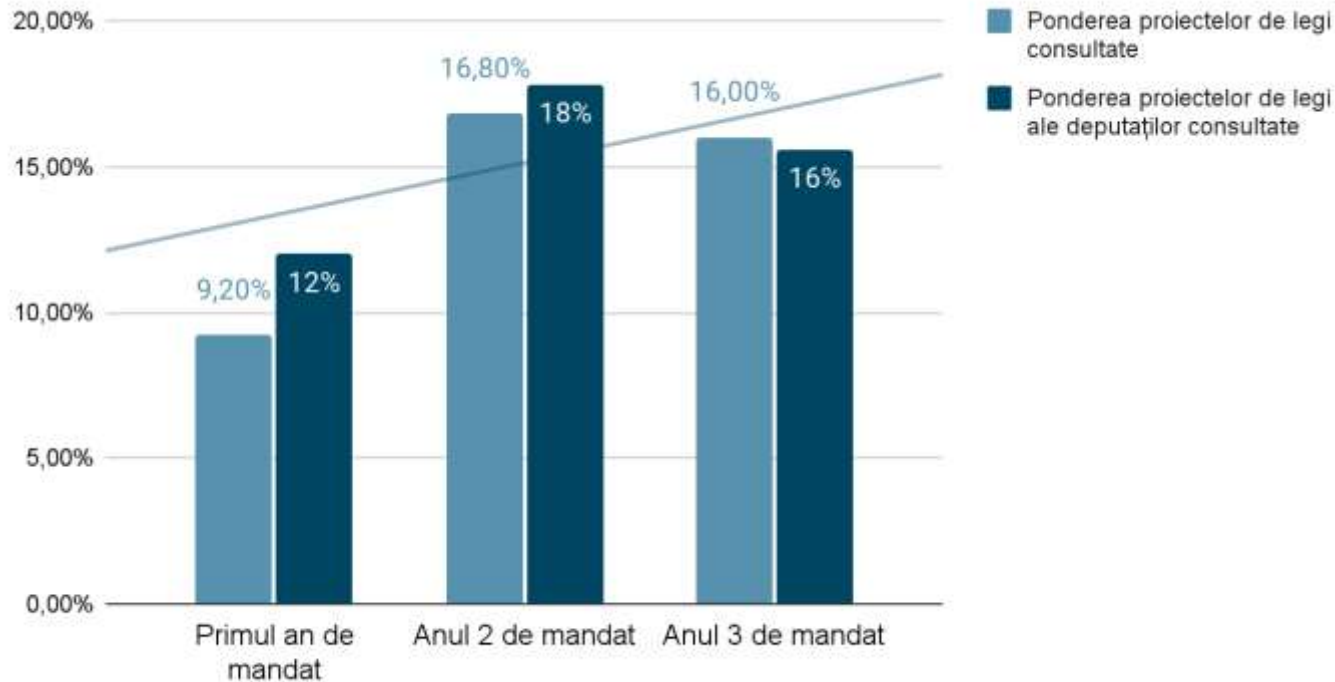
15,6%

46 proiecte de lege depuse de deputați au fost consultate

Evoluția consultărilor publice

Consultările publice

Factori negativi asupra transparenței decizionale

Termenul acordat

- ✓ Majoritatea consultărilor (66) au fost anunțate cu mai puțin de 10 zile lucrătoare.
- ✓ 14 cazuri de consultări publice desfășurate în termen de 3 zile

Publicarea lacunară

- ✓ Anunțurile de desfășurare a consultărilor/ motivele pentru care nu se desfășoară.
- ✓ Recomandările parvenite, sinteza obiecțiilor și recomandărilor.

Impactul consultărilor

- ✓ Pentru **70%** din proiecte de legi consultate nu a fost publicată sinteza
- ✓ “Recomandările SC pot fi încadrate în proiect doar în cazul preluării acestora, prin amendament, de către un deputat”

Proiecte de lege aprobate fără avize și expertize

Avizul Direcției General Juridice

2 proiecte de lege adoptate fără avizul DGJ, fără a fi urgent sau prioritar (1-adoptat în ziua înregistrării; 1- în 2 zile de la înregistrare)

Avizul Guvernului

- 5 proiecte de lege adoptate fără avizul Guvernului, doar 1-urgent.
- 14 cazuri de neincludere a obiecțiilor în sinteză

Expertiza anticorupție

- 5 proiecte de lege adoptate fără expertiza anticorupție
- 15 cazuri de neincludere a obiecțiilor în sinteză

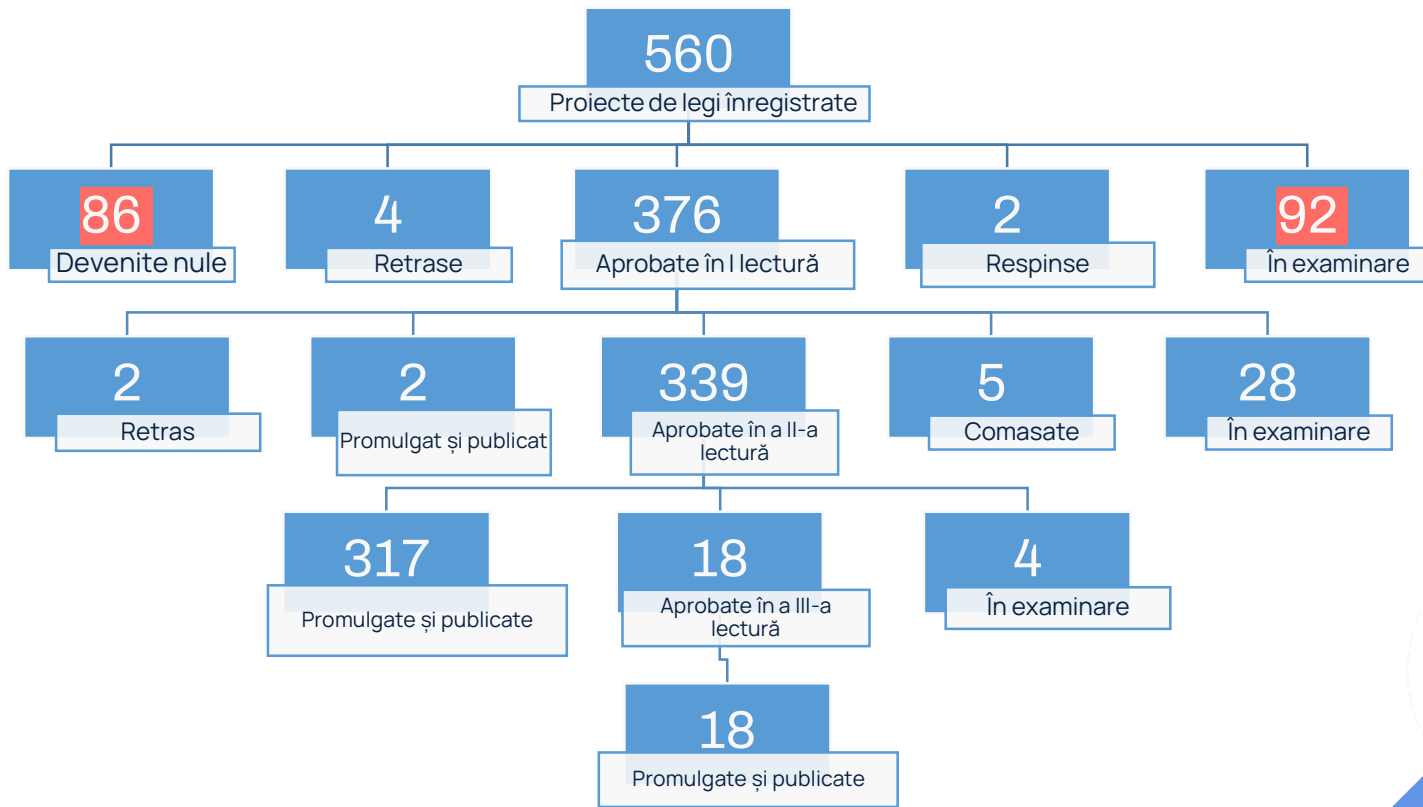

Avizele comisiilor permanente

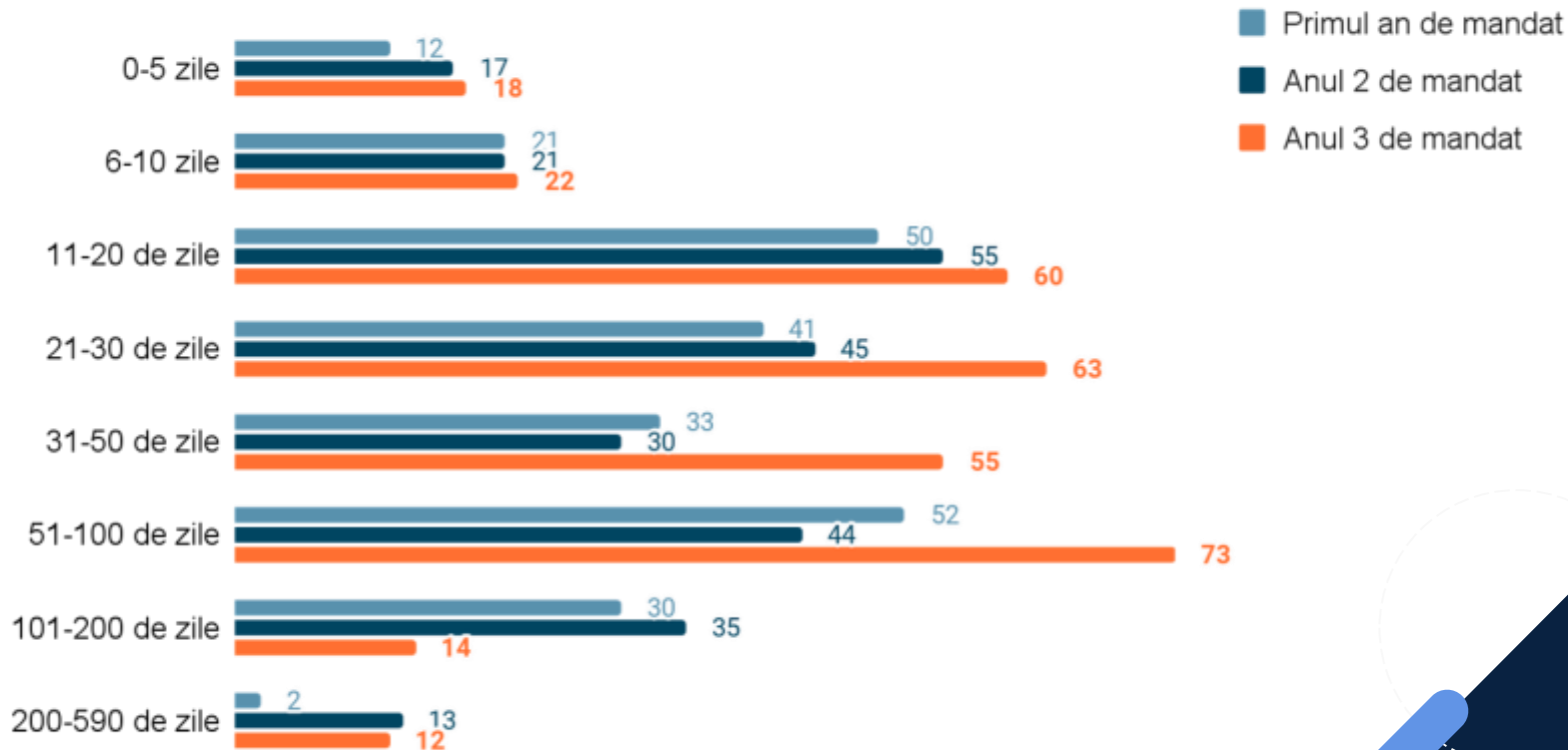
- 61 proiecte de lege adoptate fără avizul nici unei comisii permanente
- Avize cu caracter formal

Dezbaterea și votarea proiectelor de lege

Termenul de adoptare a legilor în două lecturi

Regimul de urgență și prioritate a proiectelor de lege

Primul an de mandat

1- urgent
68 prioritare-
11% din totalul
proiectelor

Al doilea an de mandat

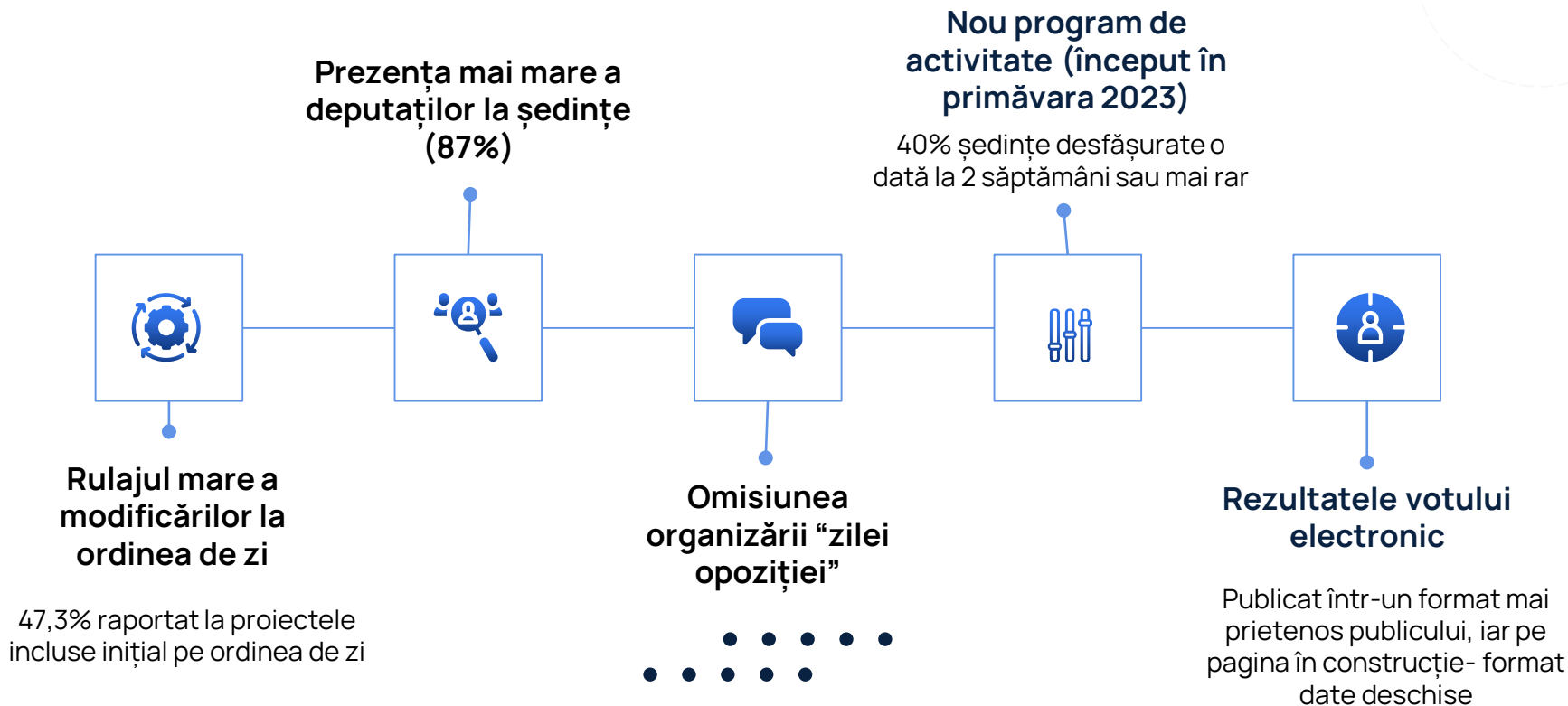
3-urgente
56 prioritare-
9,4% din totalul
proiectelor

Al treilea an de mandat

3-urgente
61 prioritare-
8,4% din totalul
proiectelor

Ședințele plenare

Activitatea unor comisii parlamentare

01

Accesibilitatea la procesele verbale

CAPDR și CDORI au continuat să publice pe pagina în construcție a parlamentului PV, iar CJNI le-a acordat la solicitare

02

Planificarea activității comisiilor

Doar CJNI nu a aprobat un plan de activitate

03

Înregistrarea video a ședințelor comisiilor

64% din ședințe au fost transmise live, creștere considerabilă în comparație cu perioada precedentă (11%)

Comisia juridică, numiri și imunități
Comisia drepturile omului și relații interetnice
Comisia administrație publică și dezvoltare regională

04

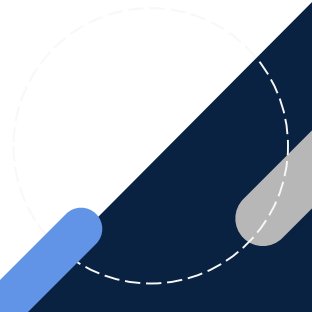
Absența constantă a unor deputați

Unii deputații independenți și cei neafiliați au absentat în mod constant de la mai mult de jumătate din ședințele CJNI și CAPDR.

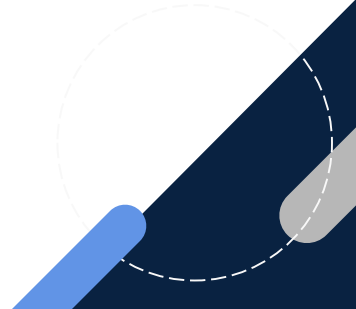
Recomandări

- ❑ Revizuirea de ansamblu și sistemică a Regulamentului Parlamentului sau adoptarea unui nou act normativ care ar asigura funcționarea legislativului într-un mod transparent și previzibil pentru public și pentru părțile interesate.
- ❑ Aprobarea și implementarea Programului legislativ, publicarea periodică a informației despre gradul de implementare.
- ❑ Uniformizarea procedurilor de anunțare, organizare și desfășurare a consultărilor publice de către Comisiile parlamentare.
- ❑ Asigurarea publicării informațiilor privind consultările publice desfășurate și rezultatele acestora sau privind decizia de nedeșășurare a consultărilor
- ❑ Instituirea unui mecanism clar și transparent care ar asigura examinarea eficientă a obiecțiilor și recomandărilor
- ❑ Organizarea și desfășurarea ședințelor dedicate proiectelor opoziției pentru prima ședință în plen din fiecare a șasea săptămână din data începerii sesiunii parlamentare.

Principiile bunei guvernări în cadrul UE (Cartea Albă a Comisiei Europene- 2001)

- *Transparența*
- *Participarea*
- *Responsabilitatea*
- *Eficiența*
- *Coerența*

Promo-LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Mulțumesc!

www.101.promolex.md
mihaela.duca@promolex.md

